

Právo členského státu - Anglie a Wales

Upozorňujeme, že výchozí [en](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

Tato stránka Vám poskytne informace o právu a právních databázích týkajících se právního systému ve Spojeném království se zvláštním zřetelem k jurisdikci Anglie a Walesu.

Prameny práva

Hlavními prameny práva v jurisdikci Anglie a Walesu v rámci Spojeného království jsou:

- Primární legislativa ve formě **zákonů Parlamentu Spojeného království (Acts of the United Kingdom Parliament)** a **opatření Národního shromáždění Walesu (Measures of the National Assembly for Wales)**
- **Právo Evropské unie**
- Sekundární (neboli podřízená) legislativa ve formě **podzákoných předpisů (statutory instruments)** přijatých panovníkem, vládou Spojeného království, vládou Velšského shromáždění nebo jiným orgánem. Další podřízená legislativa může být vydávána ve formě **administrativních nařízeních**.
- **Obyčejové právo** vytvořené na základě soudních rozhodnutí

Druhy právních nástrojů – popis

Primární legislativu neboli zákony parlamentu vytváří Parlament Spojeného království v Londýně a vztahuje se na celé Spojené království nebo na jeho jednotlivé části. Národní shromáždění Walesu může schvalovat zákony ve 20 oblastech, jež mu jsou svěřeny a jejichž seznam je uveden v části (Schedule) 7 **zákona o vládě Walesu z roku 2006 (Government of Wales Act 2006)**. Další primární legislativu může vytvářet panovník na základě svých privilegií v různých formách, jako jsou např. nařízení rady, vyhlášky, královské výnosy, královské pokyny, nařízení a královské patenty (Orders in Council, Proclamations, Royal Warrants, Royal Instructions, Regulations a Letters Patent).

Sekundární legislativa je tvořena v rámci pravomocí svěřených ze zákona Její Výsosti v radě (Her Majesty in Council), ministrům, ministerstvům, velšským ministrům, nebo jiným orgánům a osobám. Tato legislativa se nazývá delegovaná nebo sekundární, a zákon, který dané pravomoci uděluje, se nazývá zmocňovací nebo opravňující nebo také „rodičovský“ zákon. Sekundární legislativa může mít nejrůznější názvy (např. nařízení rady, předpisy nebo pravidla – Orders in Council, Regulations nebo Rules), jimž se souhrnně říká „podzákoné předpisy“ nebo „podzákoná pravidla“ („Statutory Instruments“ nebo „Statutory Rules“).

V červenci 1999 byly některé zákonodárné pravomoci přeneseny z Parlamentu Spojeného království na Národní shromáždění Walesu v Cardiffu. Shromáždění byla dána pravomoc přijímat podzákoné předpisy mající dopad na Wales, avšak primární legislativa týkající se záležitostí Walesu byla i nadále přijímána Parlamentem Spojeného království. Po přijetí **zákona o vládě Walesu z roku 2006 (Government of Wales Act 2006)** byla Shromáždění udělena pravomoc schvalovat opatření (primární legislativu) týkající se velšských záležitostí v oblastech, pro které Parlament Spojeného království schválil nařízení o legislativních kompetencích. Opatření však dříve, než se stanou právním předpisem, musí být předložena ke schválení Její Výsosti v radě. Shromáždění zodpovídá za záležitosti zahrnující hospodářský rozvoj, školství, životní prostředí, zdravotnictví, bydlení, cestovní ruch a dopravu; nemůže však upravovat občanské ani trestní právo. Velšská legislativa přijímaná shromážděním a velšskými ministry (vládou Velšského shromáždění – the Welsh Assembly government) je přijímána v angličtině i velštině.

Pravomoc uzavírat **mezinárodní smlouvy** jménem Spojeného království má Koruna, tedy panovník na základě královské výsady, který jedná na radu vlády Spojeného království. Při uzavírání smluv nehraje Parlament Spojeného království v současné době žádnou formální roli, pokud ale smlouva vyžaduje změnu legislativy Spojeného království nebo poskytnutí prostředků z veřejného rozpočtu, hlasuje o této otázce Parlament běžným způsobem. Pro implementaci všech smluv o Evropské unii ve Spojeném království je zapotřebí jejich uzákonění, a proto musí projít parlamentním přezkoumáním. Poté, co vstoupil v platnost zákon o

ústavní a správní reformě (Constitutional Reform and Governance Act) z roku 2010, lze smlouvy ratifikovat pouze tehdy, pokud a) státní ministr předložil kopii smlouvy parlamentu, b) smlouva byla zveřejněna a c) během 21 zasedacích dní žádná z obou komor parlamentu nerozhodla, že by smlouva neměla být ratifikována.

Hierarchie norem

V případě rozporů mezi jednotlivými prameny práva jsou hlavním místem pro jejich řešení soudy. Soudy mohou rozhodovat i spory ohledně výkladu právních předpisů. Vzhledem ke skutečnosti, že Spojené království nemá žádnou „psanou ústavu“, není možné zákon schválený parlamentem napadnout u soudu proto, že je „neústavní“. Podle **ústavní doktríny „parlamentní suverenity“** je nejvyšším zákonodárným orgánem Parlament Spojeného království v tom smyslu, že může vydat a zrušit jakýkoliv zákon a že platnost zákona schváleného parlamentem nemůže zrušit nebo zpochybnit žádný jiný orgán.

Doktrína parlamentní suverenity je ale zúžena členstvím Spojeného království v Evropské unii. Na základě zákona o Evropských společenstvích z r. 1972 (European Communities Act 1972) tvoří právo Evropské unie součást právního řádu Anglie a Walesu (a Skotska a Severního Irsku). Domácí legislativa tedy musí být vykládána tak, aby v nejvyšší možné míře odpovídala právu Unie.

Zákon o lidských právech z r. 1998 (Human Rights Act 1998), který do právního řádu Spojeného království včlenil Evropskou úmluvu o lidských právech, uděluje soudům další pravomoc vyjádřit pochybnost o zákonech schválených parlamentem. V největším možném rozsahu je nutné vykládat legislativu tak, aby byla slučitelná s právy uvedenými v Úmluvě.

Ve vývoji právního řádu hrají důležitou roli **rozhodnutí soudů**, a to zejména odvolacích soudů. Nejsou jen autoritativními nálezy ve věci výkladu legislativy, ale tvoří zároveň základ obyčejového práva, které je odvozeno z předchozích soudních rozhodnutí (neboli z precedenčního práva).

Obecnou zásadou je, že soudy jsou vázány předchozími rozhodnutími vyšších soudů.

V případě práva Evropské unie je nejvyšší autoritou **Evropský soudní dvůr**. Právní lordi (Law Lords) ve Sněmovně lordů vykonávali funkci Nejvyššího soudu Spojeného království (Supreme Court of the United Kingdom), byli nicméně nahrazeni novým Nejvyšším soudem, který vznikl 1. října 2009. Současní právní lordi se stali prvními soudci Nejvyššího soudu (Justices of the Supreme Court) a vrchní právní lord (Senior Law Lord) se stal jeho předsedou (President).

Institucionální rámec

Instituce odpovědné za přijímání právních norem a legislativní proces

Primární legislativu vytváří **Parlament Spojeného království** se sídlem v Londýně. Dříve než se **legislativní návrh** (známý jako návrh zákona) stane zákonem schváleným parlamentem, musí jej schválit obě komory parlamentu: Dolní sněmovna a Sněmovna lordů. V obou sněmovnách prochází těmito fázemi projednávání:

- První čtení (formální představení návrhu zákona bez rozpravy)
- Druhé čtení (obecná rozprava)
- Projednání ve výborech (podrobné přezkoumání, rozprava a pozměňovací návrhy. V Dolní sněmovně tato fáze jednání obecně probíhá ve výboru pro návrhy zákonů týkajících se věcí veřejných.)
- Opětovné předložení návrhu zákona (možnost pro další pozměňovací návrhy)
- Třetí čtení (poslední možnost pro rozpravu; pozměňovací návrhy jsou možné ve Sněmovně lordů.)

Jakmile návrh zákona projde oběma komorami parlamentu, vrací se do první sněmovny (kde byl iniciován), aby byly zváženy pozměňovací návrhy druhé sněmovny.

Na konečném znění se musí shodnout obě komory parlamentu. Před dosažením shody ohledně každého slova v návrhu zákona může mezi oběma sněmovnami proběhnout několik kol výměn navrhovaných znění. Jakmile je dosaženo shody, může být návrh zákona předložen ke královskému souhlasu.

Primární legislativu vytváří také **Národní shromáždění Walesu (The National Assembly for Wales)**. Dříve než se návrh zákona stane zákonem shromáždění, musí jej projednat shromáždění a panovnice mu musí udělit královský souhlas. Zákon shromáždění (Act of Assembly) je zákonem, který se uplatňuje ve všech oblastech Walesu, kde je použitelný.

Obecně má postup projednávání vládního návrhu zákona ve shromáždění čtyři fáze:

Fáze 1: Projednávání obecné zásady navrhovaného zákona nebo opatření výborem (výbory) a schválení těchto obecných právních zásad shromážděním.

Fáze 2: Podrobné projednávání navrhovaného zákona nebo opatření, jakož i všech změn předložených členy shromáždění, ve výboru.

Fáze 3: Podrobné projednávání navrhovaného zákona nebo opatření, jakož i všech změn předložených členy shromáždění, ve shromáždění. Předseda rozhoduje o tom, které změny má shromáždění projednat.

Fáze 4: Hlasování Shromáždění o schválení konečného znění navrhovaného zákona nebo opatření.

Jakmile návrh zákona projde všemi fázemi v Parlamentu Spojeného království nebo ve Velšském shromáždění, je zaslán panovníci k udělení **královského souhlasu**, po němž se stává **zákonem**. Opatření Národního shromáždění Walesu musí být předložena ke schválení Její Výsosti v radě.

Primární legislativu lze obecně pozměňovat nebo zrušit pouze novou primární legislativou. Existují ovšem výjimky, podle nichž je možné zákony měnit nebo zrušit podzákonným předpisem – a to v případě, že provádějí závazky EU nebo jsou součástí legislativní reformy, která zmenšuje nebo eliminuje regulační zatížení. Tato nařízení musí být ale před svým vydáním schválena souhlasným usnesením obou komor parlamentu.

Primární legislativa vstupuje v platnost (nabývá účinnosti) v souladu s **ustanoveními o nabytí účinnosti**, která jsou uvedena v zákoně nebo opatření. Zákon nebo opatření může stanovit konkrétní datum, kdy nabude účinnosti. Může to být při udělení královského souhlasu, určité konkrétní datum (obecně nejméně dva měsíce po udělení královského souhlasu) nebo datum určené ministrem nebo ministerstvem tím, že vydá nařízení o vstupu jednotlivých ustanovení zákona v platnost (podzákonný předpis). Pro různá ustanovení zákona mohou být určena různá data.

Datum, kdy nabude účinnosti sekundární legislativa, je obecně stanoveno v daném předpisu. Jen výjimečně může nabytí účinnosti okamžikem zveřejnění v úředním věstníku (London Gazette).

Právní databáze

Legislativa Spojeného království se nachází na oficiálních stránkách [Legislation.gov.uk](https://www.legislation.gov.uk), které spravuje Národní archiv (The National Archives).

Stránky Legislation.gov.uk poskytují přístup k legislativě Spojeného království zahrnující všechny jurisdikce (Anglie, Skotsko, Wales a Severní Irsko). Na těchto stránkách jsou obsaženy veškeré obecné právní předpisy od roku 1988 do současnosti, původní i revidované verze většiny primární legislativy do roku 1988 a obsáhlý soubor dosud platné sekundární legislativy od roku 1948.

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 05/06/2017